

ה. רבי אלעזר מחייב את המנסך מי החג (- שנתמלאו בכלי לשם ניסוך המים) בחג. ואמרו שאפילו בפחות משלשה לוגין חייב לר' אלעזר [שלא כמנסך יין, כי ניסוך המים לדעה אחת מלוג. ע' סוכה מח:]. ויש דעה ששיעור ניסוך המים לא פחות שלשה לוגין, הלכך המנסכם בחוץ אינו חייב בפחות משיעור זה (וכן פסק הרמב"ם. מעה"ק יט, ד).

דף קיא

- קפג. א. המנסך בחוץ מי החג הנתונים בכלי קודש, יותר משלשה לוגין או פחות מכן - האם הוא חייב?
 ב. המנסך בחוץ מי החג שלא נתקדשו בכלי שרת - האם הוא חייב?
 ג. האם קרבו נסכים בבמה? האם קרבו במדבר?
 ד. המנסך בחוץ יין שלא נתקדש בכלי שרת - האם הוא חייב?

א. המנסך בחג בחוץ, מים הנתונים בכלי קדש יותר משלשה לוגין; להסבר רב נחמן בר יצחק, נחלקו בדבר חכמים ורבי אלעזר; האם יש שיעור מוגבל למים ופטור, או אין שיעור למעלה ש' בכלל מאתים מנה' הלכך חייב. ולהסבר רב פפא אין בדבר מחלוקת.

לפרש"י, לתנא קמא חייב ולר"א פטור. ולרב פפא, לדברי הכל יש להם שיעור. ולפרוש התוס' להפך, לת"ק פטור ולר"א חייב. ולר"פ לפי שניהם חייב, שאין שיעור למים.
 ניסוך פחות משלשה לוגין; לסתם משנה בסוכה (מח.), ניסוך המים בשלשה לוגין, הלכך פחות משיעור זה פטור (וכנראה כ"ה דעת ר' עקיבא. וכ"ד ר"א אליבא דרב נחמן בר יצחק, כפרש"י. ולתו' - כ"ה דעת ת"ק דר"א. וכן פסק הרמב"ם). ולרבי אלעזר (בן שמוע) במשנתנו - חייב (וכן דעת ר' יהודה בסוכה שם, שבלוג היה מנסך).

ב. המנסך בחוץ מים שלא נתקדשו בכלי; נידון זה תלוי בשאלה האם נסוך המים טעון כלי לקדשם אם לאו. לרב פפא, נחלקו בזה חכמים ורבי אלעזר, ותורף השאלה האם קרבו נסכים בבמת יחיד שאין שם כלי אם לאו. גם לרבינא נחלקו האם למדים ניסוך המים מניסוך היין לחייב אף ללא כלי.
 א. כן פרש"י. האחרונים תמהו, אם לא נתקדשו בכלי לא חלה עליהם קדושת הגוף כלל ומדוע חייב. ויש שכתבו שמ"מ בעינן קדושת פה (ע' שפ"א, חו"א, הושי הגר"י - במכתבים שבסוף הספר).
 ב. יש שכתבו שלהלכה נוקטים כתנא קמא שאין צריך קידוש כלי לחייב בחוץ [וקרבו נסכים במדבר]. (וע' קר"א; שפ"א; ל"ה; חו"א).

ג. בסוגיא מבואר שבבמה גדולה (- במת ציבור, כגון שבנוב ובגבעון) קרבו הנסכים, ובבמה קטנה (- במת יחיד, בזמן התר הבמות) - מחלוקת; לדעת רבי ישמעאל, רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון, אין במה קטנה טעונה נסכים. ולדעת רבי עקיבא, וכן דעת חכמים שבברייתא וכן סובר ר' אלעזר אליבא דרב פפא - טעונה נסכים. וקרבים שם ללא כלי שרת, שאין כ"ש בבמה.

נידון זה תלוי בשאלה האם קרבו נסכים במדבר; אם קרבו, הרי הכתוב המצוה על הנסכים בבואם אל הארץ, לא הוצרך לבמת ציבור אלא לבמה קטנה, וכוונת הכתוב כי תבאו אל ארץ מושבתים על במה הנוהגת בכל מושבות. ואם לא קרבו נסכים במדבר, הוצרך הכתוב לצוות על במה גדולה שהרי עד כניסתם לארץ לא היו נסכים קרבים, וכך מתפרש הכתוב: ארץ מושבתים אשר אני נתן לכם - בבמה הנוהגת לכולכם, ולא בבמה קטנה.

[להלן (קית. ונפרש"י) משמע לכאורה שלדעת תנא דברייתא, אף בבמה גדולה לא קרבו נסכים].

לפרש"י (בקדושין לז), לדברי הכל קרבו נסכים במדבר בקרבנות ציבור. והמחלוקת היא בקרבן יחיד, והתוס' פקפקו בזה.

ד. המנסך בחוץ שלשה לוגין יין שלא נתקדש בכלי; תלוי הדבר במחלוקת התנאים האם קרבו נסכים בבמה אם לאו, שאם קרבו, הלא אין שם כלי שרת ואם כן מצאנו ניסוך ללא כלי, וחייב. ואם לא קרבו נסכים בבמה הרי שלא מצאנו ניסוך אלא בכלי שרת, הלכך כשלא נתקדש – פטור.

קפד. מה דינו של העושה אחת מהפעולות הללו?

א. נתן בחוץ את שיירי דם הקרבן.

ב. קיבל דם החטאת בכוס אחת ונתן ממנה בפנים ובחוץ; בחוץ ובפנים; פעמיים בחוץ.

ג. קיבל דמה בשתי כוסות, ונתן אחת בפנים ואחת בחוץ; בחוץ ובפנים; פעמיים בחוץ.

א. הקריב שיירי הדם בחוץ; תנא קמא דמתניתין פוטר ורבי נחמיה מחייב. והעמידו בגמרא דבריו בחטאת פנימיות, וסובר ששייריהם מעכבים, הלכך מתחייב עליהם בחוץ. אבל שייריים חיצוניים שאינם מעכבים – פטור.

כן הוא לפרש"י, אבל לפירוש ר"ת (לעיל לט.) רבי נחמיה מחייב בכל החטאות ששפך שייריהם בחוץ.

ב. קיבל דם החטאת בכוס אחת, ונתן ממנה בפנים [כדינו] ואח"כ בחוץ, הרי כאן נתינת שיירים בחוץ שלחכמים פטור ולרבי נחמיה חייב [בחטאות פנימיות] כנ"ל.

נתן בפנים מקצת מתנות ואח"כ נתן בחוץ – חייב על המתנה שבחוץ לדברי הכל. (כדלעיל לח.)

בחוץ ואח"כ בפנים – חייב לכו"ע.

פעמיים בחוץ – חייב.

ודוקא על הנתינה הראשונה חייב אבל על השניה פטור, שהרי מוקטרי פנים שחסרו פטור לר"י. ואפשר שתלוי בבעית הגמרא לעיל בחסרון דחוץ, האם שמיה חסרון (עפ"י חז"א כ (א,ח).

ג. קיבל בשתי כוסות; בפנים ובחוץ – בזה מודה רבי נחמיה שפטור, שסובר [דלא כרבי אלעזר ברבי שמעון] שהדם שבכוס השניה נעשה 'דחוי' ואינו 'שירים' (קיב.).

בחוץ ובפנים – חייב על החיצון. והפנימי – עולה לו לכפרה.

בחוץ ובחוץ – חייב. (ובשתי העלמות מביא שתי חטאות. רש"י).

קפה. מה דין השוחט והמעלה את קרבן העוף באופנים הללו?

א. שוחט בפנים ומעלה בחוץ.

ב. שוחט בחוץ ומעלה בחוץ.

ג. מולק בפנים ומעלה בחוץ.

ד. מולק בחוץ ומעלה בחוץ.

א. קרבן העוף ששחטו בפנים והעלהו בחוץ – פטור, שהרי העלה דבר שאינו ראוי לפנים.

ב. שחט בחוץ והעלה בחוץ – חייב הן על השחיטה (כדילפינן לעיל קז מריבוי הכתוב) והן על ההעלאה (ואלהם תאמר לערב פרשיות).

ג. מלק בפנים והעלה בחוץ – חייב על ההעלאה, שהרי מעלה דבר הראוי לפנים.

ד. מלק בחוץ והעלה בחוץ – לסתם משנתנו, פטור לגמרי. ולרבי שמעון (בברייתא דאבה דשמואל) – חייב. נראה לכאורה שלר"ש חייב רק על ההעלאה. ואולם בשפ"א צידד בזה שמא חייב אף על המליקה.

קפו. מה דין השוחט והמעלה קרבן באופנים הבאים:

א. שחט בפנים בלילה והעלהו בחוץ.

ב. שחט בחוץ בלילה והעלהו בחוץ.

א. שחט קרבן בפנים בלילה והעלהו בחוץ; לרבי יהודה פטור כיון שאינו ראוי בפנים, ולדבריו אפילו עם עלה – ירד. ולרבי שמעון חייב, שסובר אם עלה – לא ירד.

לדברי זעירי, תנא קמא דמתניתין נקט כרבי יהודה. וכן פסק הרמב"ם (מע"ק יח, יז). ורבי יוחנן (פד-פה) אמר לחייב, והשיבו על דבריו.

ב. שחט בחוץ בלילה והעלה בחוץ – חייב שתים, על השחיטה ועל ההעלאה.

כן היא שיטת רש"י ותוס' והרמב"ם. ואולם להראב"ד אינו חייב אלא כשהעלה ביום. וכן בשחיטה, נראה שלשיטתו אינו חייב אלא כששוחט בחוץ ביום (עפ"י קרן אורה; בית זבול ח"ב כט, ה. ו. וע"ע או"ש מע"ק יח, יז).

דף קיב

קפז. המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאה הראשונה והרי שתיהן עומדות; או שהפריש מלכתחילה שתי חטאות לאחריות, מה דינו באופנים דלהלן:

א. שחט שתיהן בחוץ.

ב. אחת בפנים והשניה בחוץ.

ג. אחת בחוץ והשניה בפנים.

המפריש חטאת ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאה הראשונה, או הפריש מלכתחילה שתי חטאות לאחריות;

א. שחט שתיהן בחוץ – חייב על כל אחת ואחת, שהרי כל אחת מהן ראויה היא לפנים בשעה ששחטה.

ב. אחת בפנים ואחת בחוץ – פטור, שכששחט הראשונה בפנים שוב השניה אינה ראויה להיקרב בפנים אלא דינה במיתה. ואולם לדעת רבי (וכן דייקו מלשון סתם מתניתין) אין הדברים אמורים אלא בחטאת שהיתה אבודה בשעת הפרשת האחרת. [ולחכמים, אף בשעת שחיטת האחרת], אבל מפריש שתי חטאות לאחריות ושחט האחת בפנים ואחת בחוץ – חייב עליה שהריהי כשרה לעולה בפנים. ודוקא בשעיר חטאת, אבל נקבה הלא אינה ראויה להיקרב עולה בעצמה.

וכן הדין בכל מקום שדינה ברעיה ולא במיתה (עתוס').